

EZOTERIKA 20. 12. 2012

Zimní slunovrat 2012

Není od věci zmínit i velmi staré pranostiky, nad kterými se v dnešní moderní době možná spíše pousmějeme, ale které mají velmi hluboké kořeny a...

Země střídavě natáčí své polokoule ke Slunci. Tím, že je její osa vychýlená, vzniká jev, který nazýváme slunovratem. Letní období roku tedy nastává na té polokouli planety Země, která je v tuto dobu přikloněna směrem ke Slunci. Na opačné polokouli v tomto čase tedy probíhá zimní období.

Kromě toho, že se na naší planetě střídají roční období a den s nocí, tak se dny prodlužují i zkracují. Dny slunovratu jsou oslavovány už po staletí a vážou se k nim nejrůznější báje o mystických událostech a božských bytostech.

Z vědeckého hlediska je **slunovrat** (latinsky solstitium) astronomický termín pro takový okamžik, kdy Slunce má vůči světovému rovníku největší (v případě letního slunovratu), respektive nejmenší (v případě slunovratu zimního) deklinaci. O zimním slunovratu je v naší oblasti nejen nejkratší den a nejdelší noc, ale Slunce stojí v tuto chvíli nad obzorem nejnižše. **Letošní zimní slunovrat** začíná v našem zeměpisném pásmu **ráno 22. prosince**, ale nejdelší noc roku je právě tato, protože dále se budou dny už opět pomalu prodlužovat.

V letním období bývá slunovrat **20. nebo 21. června** (v rámci České republiky) a čekají nás dlouhé dny, na které se mnozí z nás těší. Letní dny s sebou přináší jak dostatek slunečního světla, tak i tepla

a pro mnohé z nás je toto období uvolněné a radostné. Je to právě dostatkem slunečního světla, které nám dodává energii a blahodárně působí na naši psychiku. V pohanské tradici se v tento čas slaví svátek zvaný **Litha**, který má očišťující charakter. V jeho průběhu se tradičně skáče přes oheň.

Při zmínce o oslavách nesmíme opomenout ani tolik oblíbenou **Svatojánskou noc**, která je opředena mytickými příběhy a kouzly. Oba tyto svátky jsou si ve své podstatě velmi podobné, rozdíl je však především v tom, že pohanský svátek nebyl akceptován církví a v průběhu času se objevuje snaha o jeho vymazání. Dá se říci, že tyto pokusy byly částečně nepodařené. Tradiční charakter svátku zůstal, ale došlo ke změně názvu, který zároveň oslavuje i narození Jana Křtitele, jedná se o tzv. Svatojánskou noc.

✘ V zimním období (pro Českou republiku a oblast Evropy) většinou nastává slunovrat 21. nebo 22. prosince. To znamená, že se v rámci slunečního záření začnou pozvolna prodlužovat dny a zkracovat noci. Tento jev začíná být patrný až s několikadenním odstupem. A často velmi důrazně působí na lidskou psychiku, která je již deprimovaná z nedostatku světla. V roce 2012 připadá zimní Slunovrat na datum 21. prosince, kdy má údajně **podle Mayského kalendáře nastat konec světa**. Ovšem ti z vás, kteří již nějakým způsobem byli zasvěceni do této problematiky, již vědí, že půjde jen o pomyslný konec světa jak ho známe, nikoliv o vyhlazení lidstva, jak se nám snaží namluvit někteří „prorokové“.

Zimní slunovrat a pranostiky

Není od věci zmínit i velmi **staré pranostiky**, nad kterými se v dnešní moderní době možná spíše pousmějeme, ale které mají velmi hluboké kořeny a nesou informace o jevech vyskytujících se i v dnešní době. Díky tomu, že Země opisuje dráhu kolem Slunce v elipsovitém tvaru (je tedy při oběhu v různých vzdálenostech), tak nastávají různé výchylky. K tomu se váže např. pranostika: **Lucie noci upije**, a má své opodstatnění, jelikož již 13. prosince můžeme pozorovat změnu týkající se poměru světla a tmy, kdy světla přibývá. A tak nám Lucie, jež slaví v ten den svátek, přináší delší dny.

Tradice zimního slunovratu

I pro období zimního slunovratu existují **svátky a tradice**, které se dodržují dodnes. Nejprve opět zmíním pohanský svátek připadající na tento den. Je to svátek **Yule**, který je paradoxně považován za nejtemnější v roce. Světla přibývá a temné síly konečně vzdávají svou moc. Příprava na oslavy začíná už dne 5. prosince, kdy se pečou a připravují nejrůznější druhy pokrmů, nejčastěji to bývají koláčky s jablky a ořechy, které symbolizují sílu a moudrost. V samotný den svátku se jí ovoce, maso a ořechy, i ty mají své symbolické opodstatnění.

Dalším svátkem, který dnes už ale nevnímáme jakožto oslavy slunovratu, jsou **svátky Vánoc**, které získaly nálepku křesťanského svátku oslavujícího narození Ježíše. Avšak podíváme-li se i do pohanské tradice, tak i ve svátku Yule najdeme zmínku o tom, že se narodil bůh jménem **Mithra**, jehož narození se oslavuje. Pokud nepatříte mezi věřící, můžete tedy Vánoce pojmout jako **oslavu návratu Slunce** a těšit se na krásnou zimu, která bude stále více nabývat na světle.

✘ **Vánoční svátky** jsou největšími svátky v roce, které se bohužel jako všechny podobné svátky staly silně komerčními, proto často upadá do pozadí jejich skutečné poslání. Není od věci si připomenout, co nám **zimní slunovrat** přináší, ať už ho chápeme z hlediska víry nebo z hlediska oslav návratu Slunce. Ze všech tradic vyplývá, že bychom měli slavit dobrým jídlem a ve společnosti lidí, kteří nám jsou milí a blízcí. Nejde tu ovšem o nekontrolovatelné obžerství, ale o požívání pokrmů, které nám přinesou sílu a zajistí, že přežijeme zimu bez neuhů. Tomu odpovídá v křesťanské tradici **štedrovečerní večeře**, kde se podávají nejrůznější pokrmy symbolizující hojnost a ukončuje se tak

období předchozího půstu. Dárky, které mnozí z nás vnímají jako nezbytnou součást těchto svátků, byly v počátcích spíše různé formy pochutin (jablka, ořechy...). V přeneseném slova smyslu by se dala za dar považovat i společná bohatá hostina, která se objevuje i ve svátku Yule. Ovšem již zmíněná medializace svým přístupem Vánoce zjednodušuje na svátky, kdy se dávají hromady dárků a slavnostní večere slouží k tomu, abychom ukázali, co se do nás vejde.

Slunovrat a staří Slované

Názvů, kterými naši slovanští předci tento svátek nazývali, známe několik. Z Hornolůžicka pochází název „hody“, podobně znějící „gódy“ zase z dolnolůžické oblasti. Praslovanské slovo „god“, znamená svátek obecně. Slovinské označení slunovratu „božič“ a chorvatské a srbské „bozic“ symbolizuje zrození „mladého boha“. V určité době však tyto názvy vytlačilo slovo „koleda“, které zaznamenáváme nejdříve u Bulharů a Bělorusů. Praslovanské označení „kračun“ se uchoval na některých územích Slovenska.

Zimní slunovrat a element ohně

✘ **Element ohně** byl důležitým momentem, který zimní slunovrat od pradávna doprovázel. Ani dnes si neumíme představit vánoční svátky bez zapálených svíček a jejich světla. Oheň má nejen funkci symbolickou, ale rovněž ochrannou. **Velká ohňová vatra** se zapalovala za starých Slovanů při západu Slunce a musela se udržovat tak, aby hořela po celou noc. U tohoto ohně se sešla celá vesnice, aby společně oslavovala. Obyvatelé vesnice nešli spát, ale po celou noc bděli u ohně. Časem se ohně zmenšovaly a vzhledem k zesilujícímu vlivu církve, která tyto pohanské zvyky příliš nepodporovala, došlo postupně k jeho zmenšení až do formy svíček. Ty se zapalovaly v teple domova. Tento zvyk se nám zachoval až dodnes ve formě **adventních věnců a svíček** zapalovaných na štědrovečerním stole nebo na stromečku.

Slavnostní večere a magie slunovratu

Během oslav u ohně se pořádala veliká slavnostní večere, ke které byli pozváni nejen živí, ale obřadně byly přizvány též duše zemřelých předků. Nesměla zde chybět jablka, symbol pevného zdraví a svěžesti, česnek, symbolizující zdraví a ochranu před všemi špatnými vlivy a ořechy, symbolizující rovněž zdraví a hojnost. Chléb nebo koláč, později nahrazený nám dobře známou vánočkou, se dělil mezi všechny členy domácnosti. Jeho kousek byl určen i přizvaným předkům. Věřilo se, že o této kouzelné noci se dějí zázraky.

Tato noc byla ideální k **věštění**, z těchto magických rituálů a obyčejů se nám dodnes zachovalo krájení jablka a louskání ořechů. Věštilo se tak zdraví a kondice jedince v příštím roce. Svobodné dívky mohly o této noci ve studně zahlédnout obraz svého budoucího druha a manžela. Dalším zvykem bylo koledování. Muži, převlečení v různých maskách (aby zastrašili demony), obcházel domy a koledovali. Od domácích za to dostávali různé dary. Slavnosti trvaly až do 6. ledna, tedy oslav dnes známých jako svátek **Tři králové**. Po celou tuto dobu se dodržoval sexuální půst. Po ukončení této doby zavládl opět pořádek a řád. Ke konci oslav se na dveře domovů malovaly ochranné kříže.

Zimní slunovrat 2012

✘ Otázka [konce světa](#) straší lidstvo již od nepaměti a jeho předpovědi se vztahují právě k různým magickým a přelomovým datům. Takovým je právě i zimní slunovrat 2012. K tomuto datu předpověděli dle některých zdrojů zánik světa **staří Mayové** (vyplývá to z jejich kalendáře), dle jiných je to však naprostý nesmysl. Pravdou však je, že datum 21. prosince 2012 je v posledních

letech jakýmsi magickým datem, ke kterému se vztahuje pozornost, naděje i obavy různých skupin lidí po celém světě. Podle výkladu potomků starých Mayů se nejedná o konec světa ve smyslu vyhlazení lidstva a zániku naší planety, ale mělo by se jednat o **transformaci lidstva do jiné podoby**. Lidstvo bude žít nadále, ale již jinak. Mělo by dojít k transformaci a dostáváme možnost dostat se do vyšší energetické formy bytí. Dostaneme šanci být více lidští, méně závislí na materii a hmotě jako takové. Toto rozšiřování vědomí člověka může přinést i nadstandardní schopnosti jako telepatie a telekineze. Ne všichni obyvatelé naší planety však tuto možnost dostanou. Minimálně by se však toto období mohlo stát možností pro lidstvo zamyslet se samo nad sebou, nad svými hodnotami a způsobem života a také nad materiálním způsobem hodnot a chování se k naší matce Zemi.